

Sygn. akt X P 802/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Ewa Komnata

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2018r. we Wrocławiu

przy udziale -

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko (...)w O.

o wynagrodzenie i nakazanie

I. zasądza od strony pozwanej (...) w O. na rzecz powoda S. S. kwotę: 1.259,29 zł brutto (jeden tysiąc dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2017 roku;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia) kwotę 63 zł tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy;

IV. wyrokowi w punkcie I sentencji wyroku nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 grudnia 2017 r. (data stempla pocztowego) powód S. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...)w O. kwoty 1 259,29 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty, o nakazanie stronie pozwanej usunięcia z akt osobowych powoda pisma p.o. dyr. R. S. z dnia 13 listopada 2017 r. (L. 110/2017-11-13), a także o zakazanie R. S. posługiwania się pieczęcią służbową o treści „Dyrektor Szkoły”. Powód wniósł także o zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych (k. 3 – 6).

W uzasadnieniu powód wskazał, że strona pozwana bezzasadnie dokonała w stosunku do powoda potrącenia wynagrodzenia, powołując się na art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Zgodnie z przepisami wykonawczymi do tej ustawy, w razie stwierdzenia w trakcie kontroli okoliczności wskazujących na nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego przez pracownika, osoba kontrolująca sporządza protokół, w którym podaje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego od pracy. Protokół należy przedłożyć ubezpieczonemu w celu wniesienia

przez niego uwag. Tymczasem strona pozwana nie przedstawiła powodowi protokołu kontroli, a tym samym – nie wysłuchała wyjaśnień powoda. Powód dodał, że w związku z powyższym zostało mu odebrane prawo do wniesienia środków odwoławczych określonych w odrębnych przepisach, w tym wykorzystania opinii lekarza odnośnie prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

Powód wskazał dalej, że pismo p.o. dyr. R. S. z dnia 23 listopada 2017 r. zawiera błędy rzeczowe (odnośnie godzin pobytu powoda na uroczystościach Gali VI Kulinarneho Rajdu Mistrzów 2017) oraz formalne – pismo podbite jest pieczęcią o treści „Dyrektor Szkoły R. S.”, podczas gdy w chwili podpisywania pisma pan S. był pełniącym obowiązki dyrektora szkoły.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Zespół Szkół w O. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 25 – 27).

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że powód przedłożył pracodawcy zaświadczenie lekarskie wystawione w dniu 9 listopada 2017 r., z którego wynikało, że powód jest niezdolny do pracy w okresie od 8 listopada 2017 r. do 17 listopada 2017 r. W dniu 10 listopada 2017 r. w godzinach od 20:00 do 2:00 w hotelu (...) we W. odbywała się gala „VI Kulinarneho Rajdu Mistrzów”, w której brał również udział jako jeden z zaproszonych gości dyrektor strony pozwanej, R. S.. Na ww. uroczystość przybył także powód, który przebywał na gali co najmniej w godzinach od 20:00 do 23:00, pomimo że za ten okres przedstawił zaświadczenie o niezdolności do pracy.

Powyższe okoliczności dotyczące wykorzystania przez powoda zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego celem zostały protokolarnie stwierdzone przez stronę pozwaną w notatce z dnia 13 listopada 2017 r., o czym powód został poinformowany w piśmie z dnia 13 listopada 2017 r. Z przedmiotową notatką powód zapoznał się w dniu 20 listopada 2017 r. i nie zgłaszał do niej żadnych uwag oraz nie złożył wyjaśnień co do okoliczności w niej wskazanych. Wbrew twierdzeniom powoda, miał on możliwość złożenia zastrzeżeń do stawianych mu zarzutów, z której to możliwości nie skorzystał.

Z uwagi na uczestnictwo powoda w imprezie towarzysko – rozrywkowej w czasie zwolnienia lekarskiego, strona pozwana nie miała żadnych wątpliwości, że powód wykorzystał zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem, i tym samym nie wypłaciła powodowi wynagrodzenia chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Strona pozwana dodała, że o zachowaniu powoda poinformowała organ rentowy, który stwierdził, że z przedstawionej dokumentacji wynika bezspornie, że powód wykorzystał zwolnienie lekarskie od pracy niezgodnie z jego celem.

Strona pozwana dodała, że wzięcie udziału w imprezie towarzyskiej czy rozrywkowej jest w doktrynie i orzecznictwie kwalifikowane jako nieodpowiednie dla osoby chorej. Tym samym nie można uznać, by działanie strony pozwanej stanowiło naruszenie przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W oświadczeniu złożonym na rozprawie w dniu 16 lutego 2018 r. powód oświadczył, iż podtrzymuje roszczenie o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 1 259,29 zł brutto wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi wedle wskazań jak w pozwie oraz o nakazanie stronie pozwanej usunięcia z akt osobowych powoda pisma z dnia 13 listopada 2017 r. Powód nie podtrzymał zaś roszczenia określonego jako nakazanie pozwanemu zaprzestania posługiwania się pieczęcią służbową (k. 42).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. S. od dnia 30 lipca 1993 r. pozostawał zatrudniony w Zespole Szkół Ogólnokształcących w T. na stanowisku nauczyciela języka angielskiego. Z dniem 1 września 2009 r. powód został przeniesiony do pracy w (...)w O., na zasadzie art. 18 Karty Nauczyciela, gdzie pozostaje zatrudniony na podstawie mianowania na czas nieokreślony w wymiarze 18/18 etatu na stanowisku nauczyciela języka angielskiego.

W roku szkolnym 2016/2017 powód pełnił funkcję dyrektora pozwanej szkoły.

W roku szkolnym 2017/2018 powodowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3 149 zł brutto, dodatek za wysługę lat w wysokości 20 % osobistego wynagrodzenia zasadniczego – w kwocie 629,80 zł brutto oraz dodatek motywacyjny w wysokości 100 zł brutto w okresie od dnia 1 września 2017 r. do dnia 30 listopada 2017 r.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda z ostatnich trzech miesięcy wyniosło 3 778,80 zł brutto (2 704,26 zł netto).

Dowód:

Dokumenty zgromadzone w aktach osobowych powoda (w załączeniu do akt sprawy), w szczególności:

- umowa o pracę z dn. 30.07.1993 r.;
- pismo z dn. 01.07.2009 r.

Zaświadczenie o wynagrodzeniu z dn. 05.02.2018 r. (k. 29)

Informacja o składnikach wynagrodzenia z dn. 01.09.2017 r. (k. 10)

Uchwałą Zarządu Powiatu (...) z dnia 9 października 2017 r. pełnienie obowiązków dyrektora (...) w O. na okres od dnia 9 października 2017 r. do dnia 31 lipca 2018 r. powierzono R. S..

Dowód:

Uchwała nr 122/2017 Zarządu Powiatu (...) z dn. 09.10.2017 r.
(k. 65)

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody (...) z dn. 06.10.2017 r.
(k. 58 – 60)

Wyjaśnienia R. S., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 69, 70; płyta CD)

Uczniowie szkoły pozwanej odbywają praktyki m.in. w hotelu (...) we W.. Hotel ten jest organizatorem corocznego konkursu gastronomicznego, odbywającego się pod nazwą Kulinaryny Rajd Mistrzów. Początkowo uczniowie szkoły wraz z opiekunami uczestniczyli w Rajdzie jako publiczność. Od dwóch lat pozwana szkoła wystawia w Rajdzie własne drużyny. Opiekunami drużyn są nauczyciele zatrudnieni u strony pozwanej.

Rajd rozpoczyna się około godziny 9:00, a kończy ok. godziny 16:00. W trakcie trwania konkursu drużyny kucharskie rywalizują ze sobą, wykonując określone przez jury zadania kulinarne. Zwieńczeniem rywalizacji jest uroczysta gala, która odbywa się w dniu Rajdu w godzinach wieczornych. W trakcie gali ogłaszane są wyniki konkursu, następuje też wręczenie nagród.

Na Rajd i kończąca go Galę każdorazowo zapraszany był aktualny dyrektor strony pozwanej. W roku szkolnym (...) na Gali obecny był powód. Na Rajd i Galę zapraszana jest także co roku J. I., zajmująca się u strony pozwanej nauczaniem m.in. pracy w hotelarstwie.

Dowód:

Zeznania świadka J. I. (k. 67, 68; płyta CD)

Wyjaśnienia powoda (k. 68, 69; płyta CD)

Wyjaśnienia R. S., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 69, 70; płyta CD)

W dniu 10 listopada 2017 r. (piątek) odbył się VI K. Rajd Mistrzów, w którym brali udział uczniowie pozwanej szkoły. Zaproszenie na Galę otrzymała m.in. J. I. oraz ówczesny dyrektor strony pozwanej, R. S.. Na wniosek J. I. zaproszenie na Galę otrzymał także powód, mimo iż nie był już wówczas dyrektorem szkoły.

Obecność na Gali nie jest dla zaproszonych osób obowiązkowa.

Gala VI Kulinarnego Rajdu Mistrzów rozpoczęła się ok. godziny 20:00, zakończyła się o godzinie 2:00. Po ogłoszeniu wyników konkursu i wręczeniu nagród odbył się koncert.

Powód pojawił się na Gali około godziny 20:00, opuścił ją około godziny 23:30. W trakcie Gali powód rozmawiał z obecnym na niej dyrektorem R. S.. Rozmowa przebiegała w przyjemnej, spokojnej atmosferze. Rozmówcy nie poruszali tematu zwolnienia lekarskiego powoda.

Dowód:

Zeznania świadka J. I. (k. 67, 68; płyta CD)

Wyjaśnienia powoda (k. 68, 69; płyta CD)

Dokumentacja fotograficzna (k. 31 – 33)

Wyjaśnienia R. S., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 69, 70; płyta CD)

W dniach od 8 do 17 listopada 2017 r. powód był niezdolny do pracy z powodu choroby, co zostało potwierdzone w wystawionym przez lekarza zaświadczeniu.

Powód nie upewniał się u dyrektora szkoły, czy mimo niezdolności do pracy może wziąć udział w Gali Kulinarnego Rajdu Mistrzów.

Dowód:

Zaświadczenie lekarskie (...) seria (...) (k. 8)

Wyjaśnienia powoda (k. 68, 69; płyta CD)

W dniu 13 listopada 2017 r. R. S. zweryfikował zwolnienie lekarskie powoda, która znajdowało się w księgowości strony pozwanej, i sporządził notatkę służbową, w której opisał okoliczność uczestnictwa powoda w Gali VI Kulinarnego Rajdu Mistrzów w dniu 10 listopada 2017 r.

W dniu 16 listopada 2017 r. powód otrzymał listem poleconym pismo z dnia 13 listopada 2017 r. podpisane przez dyrektora pozwanej szkoły, w którym powód został poinformowany, że uczestnictwo powoda w Gali VI Kulinarnego Rajdu Mistrzów w dniu 10 listopada 2017 r. stanowiło wykorzystanie zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem i naruszenie przepisu art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W treści pisma powód został dodatkowo poinformowany o utracie prawa do wynagrodzenia za cały okres niezdolności do pracy i o dokonanych przez dyrektora szkoły potrąceniu wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2017 r. w wysokości 1 259,20 zł brutto. W piśmie wskazano, że absencja chorobowa powoda w dniach 8 – 17 listopada 2017 r. jest traktowana jako nieobecność usprawiedliwiona niepłatna. Wskazano także, że notatka służbowa jest do wglądu u dyrektora szkoły. W piśmie zawarto również informację, iż od niniejszej decyzji przysługuje powodowi prawo odwołania się do sądu pracy w terminie 21 dni od otrzymania pisma.

Pismo zostało dołączone do akt osobowych powoda.

W dniu 16 listopada 2017 r. powód zwrócił się do strony pozwanej drogą mailową o przesłanie kopii notatki służbowej z dnia 13 listopada 2017 r., na którą powołano się w piśmie z dnia 13 listopada 2017 r. W odpowiedzi powód

został poinformowany, że notatka służbowa jest do wglądu u dyrektora szkoły, nadto zasugerowano powodowi, że zapoznanie się z nią przez powoda winno nastąpić pod upływie okresu niezdolności powoda do pracy, np. w dniu 20 listopada 2017 r.

W dniu 20 listopada 2017 r. powód zapoznał się z notatką służbową, sporządzoną przez dyrektora szkoły w dniu 13 listopada 2017 r.

Powód nie miał możliwości złożenia wyjaśnień co do okoliczności obecności na Gali w dniu 10 listopada 2017 r.

Dowód:

Notatka służbowa z dn. 13.11.2017 r. (k. 34)

Informacja z dn. 13.11.2017 r. o naruszeniu przepisów, Ldz (...) (k. 9)

Wydruk korespondencji e – mail z dn. 16.11.2017 r. – 17.11.2017 r.
(k. 53 – 56)

Wyjaśnienia R. S., słuchanego w charakterze strony pozwanej
(k. 69, 70; płyta CD)

Pismem z dnia 21 listopada 2017 r., które wpłynęło do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we W. w dniu 27 listopada 2017 r., dyrektor strony pozwanej poinformował organ rentowy o tym, że powód, przebywając na zwolnieniu lekarskim w okresie od dnia 8 listopada 2017 r. do dnia 17 listopada 2017 r. wykorzystał zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem jego wydania. Do pisma dyrektor załączył notatkę służbową z dnia 13 listopada 2017 r.

W odpowiedzi, pismem z dnia 12 stycznia 2018 r., organ rentowy wskazał, że z przedłożonej dokumentacji bezspornie wynika, iż powód wykorzystał zwolnienie lekarskie od pracy niezgodnie z jego celem, zaś pozbawienie prawa do zasiłku chorobowego leży w gestii zakładu pracy, który winien na piśmie powiadomić o tym pracownika, pouczając go o środkach odwoławczych. Organ rentowy pouczył stronę pozwaną, że w przyszłości, w razie stwierdzenia, iż pracownik wykonuje pracę zarobkową lub wykorzystuje zwolnienie lekarskie od pracy niezgodnie z jego celem, należy sporządzić protokół, w którym podaje się, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystywanie zwolnienia lekarskiego od pracy, i następnie przedłożyć protokół ubezpieczonemu w celu wniesienia przez niego uwag, oraz podjąć decyzję odnośnie wypłaty świadczeń za czas choroby. Organ rentowy wskazał dalej, że w przypadku, gdy płatnik składek ma wątpliwości co do podjęcia decyzji, czy zwolnienie lekarskie od pracy wykorzystywane było niezgodnie z celem jego wystawienia, kieruje sprawę do rozstrzygnięcia do właściwej jednostki organizacyjnej ZUS. Organ rentowy pouczył także, że w razie wątpliwości, czy zwolnienia lekarskie są wydawane zasadnie, zakład pracy może wystąpić z wnioskiem do Wydziału Orzecznictwa Lekarskiego i Prewencji ZUS o przeprowadzenie kontroli orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby przez lekarza orzecznika ZUS (przy czym wniosek powinien być złożony w terminie umożliwiającym przeprowadzenie badania).

Dowód:

Korespondencja strony pozwanej z (...) Oddział we W. z dn. 21.11.2017 r. i z dn. 12.01.2018 r. (k. 36, 37)

Wyjaśnienia R. S., słuchanego w charakterze strony pozwanej (k. 69, 70; płyta CD)

W dniu 20 listopada 2017 r. (poniedziałek) powód rozpoczął roczny urlop dla poratowania zdrowia.

Dowód:

Orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym nr (...) z dn. 10.01.2018 r. (w aktach osobowych powoda – w załączeniu do akt sprawy)

W dniu 1 grudnia 2017 r. powód otrzymał od strony pozwanej przelewem na rachunek bankowy kwotę 1 536,51 zł. W tytule przelewu wskazano „wynagrodzenie (...)”.

W dniu 5 grudnia 2017 r. powód wniósł skargę do Państwowej Inspekcji Pracy. W trakcie kontroli ustalono, że decyzję o potrąceniu wynagrodzenia za czas zwolnienia lekarskiego podjęto tylko na podstawie sporządzonej w tej sprawie notatki służbowej, zaś taki sposób postępowania koliduje z obowiązującym stanem prawnym, uregulowanym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich. Nadinspektor pracy wskazał, że nie jest dopuszczalne, aby na podstawie notatki służbowej podejmować decyzję o niewypłaceniu wynagrodzenia za okres zwolnienia lekarskiego. W przypadku braku zwrotu potrąconego wynagrodzenia polecono powodowi wniesienie pozwu do sądu pracy.

Dowód:

Wydruk przelewu na rachunek bankowy z dn. 01.12.2017 r. (k. 11)

Pismo Państwowej Inspekcji Pracy z dn. 19.01.2018 r. (k. 57)

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części jako zasadne.

W niniejszej sprawie powód ostatecznie domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 1 259,29 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty, oraz nakazania stronie pozwanej usunięcia z akt osobowych powoda pisma p.o. dyr. R. S. z dnia 13 listopada 2017 r. (Ldz (...)). Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa.

Dochodzona przez powoda kwota 1 259,29 zł odpowiada wartości potrąconego przez pracodawcę wynagrodzenia powoda za okres niezdolności do pracy w dniach 8 – 17 listopada 2017 r. Potrącenie wynagrodzenia pracodawca motywował okolicznością wykorzystania przez powoda zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z jego celem.

Możliwość pozbawienia ubezpieczonego prawa do wynagrodzenia chorobowego za cały okres niezdolności do pracy stwierdzony zaświadczeniem lekarskim, które jest wykorzystywane w sposób niezgodny z jego celem, przewiduje przepis art. 87 § 7 k.p. w zw. z 92 § 3 pkt 2 k.p. w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60, poz. 636) (dalej także jako ustawa zasiłkowa).

Zgodnie z art. 87 § 7 k.p., z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Stosownie do art. 98 pkt 2 k.p., wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy nie przysługuje w przypadkach, w których pracownik nie ma prawa do zasiłku chorobowego. W myśl art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W art. 17 ust. 3 ustawy zasiłkowej wskazano, że okoliczności, o których mowa m.in. w ust. 1, ustala się w trybie określonym w art. 68.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy zasiłkowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1 (tj. płatnicy składek na ubezpieczenie chorobowe, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych), są uprawnieni do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy zgodnie z ich celem oraz są upoważnieni do formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich.

Szczegółowe zasady przedmiotowej kontroli określono w wydanym na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy zasiłkowej rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy oraz formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich (Dz.U. Nr 65, poz. 743).

W § 5 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wskazano, że kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy z powodu choroby polega na ustaleniu, czy ubezpieczony w okresie orzeczonej niezdolności do pracy: 1) nie wykonuje pracy zarobkowej, 2) nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego od pracy w sposób niezgodny z jego celem.

W § 7 rozporządzenia przewidziano, że kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy powinna być dokonywana w miarę potrzeby, bez ustalania z góry stałych jej terminów, a nasilana szczególnie w okresach, w których występuje zwiększona absencja z powodu choroby lub sprawowania opieki.

Osobie kontrolującej prawidłowość wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy płatnik składek wystawia imienne upoważnienie, które uprawnia do wykonywania kontroli również w miejscu zamieszkania, miejscu czasowego pobytu lub miejscu zatrudnienia osoby kontrolowanej. Wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia (§ 8 rozporządzenia).

Zgodnie z § 9 rozporządzenia, w razie stwierdzenia w trakcie kontroli okoliczności, o których mowa w § 5 i 6, **osoba kontrolująca sporządza protokół, w którym podaje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystywanie zwolnienia lekarskiego od pracy. Protokół należy przedłożyć ubezpieczonemu w celu wniesienia przez niego uwag.** Wzór protokołu stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Wątpliwości, czy zwolnienie lekarskie od pracy wykorzystywane było niezgodnie z jego celem, rozstrzyga właściwa jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uzyskując w miarę potrzeby opinię lekarza leczącego, i wydaje w razie sporu decyzję, od której przysługują środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach (§ 10 cytowanego rozporządzenia).

Z powyższego wynika, że kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego, do przeprowadzenia której uprawniony jest płatnik składek, przebiegać powinna zgodnie z precyzyjnie określoną procedurą. W skład przedmiotowej procedury wchodzi m.in. konieczność sporządzenia protokołu w razie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w § 5 i 6 rozporządzenia, oraz powinność przedłożenia protokołu ubezpieczonemu w celu wniesienia przez niego uwag.

We wzorze protokołu, o którym mowa w § 9 rozporządzenia, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia, znalazły się następujące informacje: dane dotyczące osoby kontrolowanej (punkt I), ustalenia osób przeprowadzających kontrolę i podpis kontrolera (punkt II), ewentualne zastrzeżenia osoby kontrolowanej lub domowników i podpis (punkt III). We wzorze protokołu nie zawarto informacji o ewentualnym pozbawieniu pracownika (ubezpieczonego) prawa do zasiłku chorobowego lub wynagrodzenia za czas choroby.

Powinność przedstawienia protokołu ubezpieczonemu w celu wniesienia przez niego uwag porównać można do instytucji wysłuchania pracownika, o której mowa w art. 109 § 2 k.p., a której przeprowadzenie jest niezbędne dla możliwości nałożenia na pracownika kary porządkowej. Obowiązek wysłuchania pracownika jest powiązany z ochronną funkcją prawa pracy i ma na celu umożliwienie pracownikowi ustosunkowania się do zarzutów pracodawcy co do jego postępowania, a patrząc szerzej na dany problem, ma on też pośrednio na celu dokładne ustalenie i wyjaśnienie okoliczności danego zdarzenia. Tym samym charakter instytucji wysłuchania pracownika jest nie tylko formalny.

W ocenie Sądu podobna jest istota umożliwienia ubezpieczonemu złożenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli, o którym mowa w § 9 rozporządzenia. W świetle informacji, które należy zamieścić w protokole zgodnie ze wskazaniem ustawodawcy, nie budzi wątpliwości, że spisanie protokołu i umożliwienie osobie kontrolowanej złożenia zastrzeżeń do ustaleń w nim zawartych ma na celu wszechstronne zbadanie okoliczności

sprawy przed podjęciem przez uprawniony podmiot decyzji o pozbawieniu ubezpieczonego prawa do świadczeń za czas niezdolności do pracy. Spisanie protokołu i umożliwienie wniesienia ubezpieczonemu zastrzeżeń powinno poprzedzać moment podjęcia przez uprawniony podmiot decyzji o pozbawieniu ubezpieczonego prawa do świadczenia za czas niezdolności do pracy.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy podkreślić należy, że płatnik składek (strona pozwana) nie tylko zaniechała sporządzenia protokołu, o którym mowa w § 9 rozporządzenia, ale też, co jest naturalną konsekwencją powyższego zaniechania, nie przedstawiła protokołu ubezpieczonemu (powodowi) i nie umożliwiła mu wniesienia zastrzeżeń do treści w nim zawartych. Opis okoliczności, które w ocenie strony pozwanej stanowiły naruszenie przepisu art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej, znalazł wyraz jedynie w spisanej przez dyrektora szkoły notatce służbowej z dnia 13 listopada 2017 r., z którą powód zapoznał się dopiero w dniu 20 listopada 2017 r. W międzyczasie, pismem z dnia 13 listopada 2017 r., doręczonym powodowi w dniu 16 listopada 2017 r., pracodawca powiadomił powoda o stwierdzeniu wykorzystania przez powoda zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem, o pozbawieniu powoda prawa do wynagrodzenia za cały okres niezdolności do pracy oraz o dokonaniu potrącenia z wynagrodzenia na liście płac za miesiąc grudzień 2017 r. w wysokości 1 259,20 zł brutto. Co znamienne, słuchany w charakterze strony pozwanej R. S. w złożonych przed tut. Sądem wyjaśnieniach wskazał wprost, że nie dał powodowi możliwości złożenia wyjaśnień, albowiem ustalenie naruszenia przez powoda art. 17 ustawy zasiłkowej i pozbawienie powoda prawa do wynagrodzenia za czas choroby było „stwierdzeniem faktu”, zatem powód nie miał co wyjaśniać i od czego się odwoływać. R. S. podkreślił, że dążył do „załatwienia wszystkiego od razu”.

Nie budzi zatem wątpliwości Sądu, że pozbawienie powoda prawa do wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy w okresie od 8 do 17 listopada 2017 r. nastąpiło nie w oparciu o wszechstronne zbadanie okoliczności sprawy, a w oparciu o niezwyfikowane spostrzeżenia przedstawiciela strony pozwanej. W procesie decyzyjnym pominięto całkowicie możliwość przedstawienia swoich racji i wyjaśnień przez ubezpieczonego (powoda). Decyzja o pozbawieniu powoda prawa do wynagrodzenia za czas choroby, zawarta w treści pisma z dnia 13 listopada 2017 r. (doręczonego powodowi w dniu 16 listopada 2017 r.) miała charakter arbitralny i jednostronny.

Nie sposób przy tym zgodzić się z forsowaną przez stronę pozwaną teorią, jakoby powód miał możliwość wniesienia zastrzeżeń do protokołu (za który strona pozwana uznała notatkę służbową z dnia 13 listopada 2017 r.) przed podjęciem przez pracodawcę decyzji o pozbawieniu powoda prawa do wynagrodzenia chorobowego, lecz z tej możliwości nie skorzystał. Strona pozwana wskazała, że możliwość taka zaistniała chociażby w dniu 20 listopada 2017 r., kiedy to powód zapoznał się z treścią notatki służbowej i podpisał ją, nie składając wyjaśnień co do okoliczności w niej opisanych. Twierdzeniom strony pozwanej w powyższym zakresie przeczy ustalona przez Sąd chronologia zdarzeń. Podkreślić należy bowiem, że informację o zastosowaniu przez pracodawcę sankcji w postaci pozbawienia powoda prawa do wynagrodzenia za czas choroby powód otrzymał w czasie po sporządzeniu przez pracodawcę notatki, a przed zapoznaniem powoda z jej treścią. Niewątpliwie zaś poinformowanie powoda o potrąceniu wynagrodzenia musiało poprzedzać podjęcie przez pracodawcę decyzji w tym zakresie, o czym świadczy choćby data (13 listopada 2017 r.), którą opatrzone zostało pismo pracodawcy, doręczone powodowi w dniu 16 listopada 2017 r. Decyzja ta została zatem podjęta przed zapoznaniem powoda z treścią notatki służbowej z dnia 13 listopada 2017 r., zatem przed umożliwieniem powodowi odniesienia się do jej treści. Tym samym, nawet gdyby uznać zasadność twierdzeń strony pozwanej, tj. przyjmując, iż notatka służbowa była protokołem, o którym mowa w § 9 rozporządzenia, to i tak stronie pozwanej należałoby postawić zarzut naruszenia procedury kontroli wykorzystywania zwolnień lekarskich, ustanowionej w cytowanym rozporządzeniu, poprzez brak umożliwienia powodowi złożenia zastrzeżeń do protokołu (przed zastosowaniem adekwatnej sankcji). Zapoznanie powoda z treścią notatki nastąpiło bowiem post factum, po uprzednim podjęciu przez pracodawcę decyzji w przedmiocie ukarania powoda.

Nie można także uznać, by pismo pracodawcy z dnia 13 listopada 2017 r., doręczone powodowi w dniu 16 listopada 2017 r., stanowiło jedynie informację o planowanym przez pracodawcę pozbawieniu powoda prawa do wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. W treści pisma wskazano wprost, iż powód „**traci** prawo do wynagrodzenia”, zaś pracodawca „**dokonuje** potrącenia z wynagrodzenia na liście płac za miesiąc grudzień 2017 r. w wysokości 1.259,20 zł brutto”, bowiem „absencja w pracy **zostaje traktowana** jako nieobecność usprawiedliwiona niepłatna”.

Kategoryczność zawartych w piśmie stwierdzeń, a także oznajmujący tryb, w jakim zostały wyrażone, nie pozwala uznać, by w dniu 16 listopada 2017 r. decyzja o zastosowaniu wobec powoda sankcji jeszcze nie zapadła.

Na marginesie wskazać należy, że choć w piśmie z dnia 12 stycznia 2018 r. organ rentowy przyznał, iż zachowanie powoda stanowiło wykorzystanie zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem, to jednoznacznie zalecił pracodawcy, by w przyszłości w analogicznych sytuacjach stosował się do przewidzianej w rozporządzeniu procedury kontroli wykorzystania zwolnień lekarskich. Naruszenie przez pracodawcę powyższej procedury zostało także odnotowane przez Państwową Inspekcję Pracy.

Podsumowując powyższe rozważania Sąd uznał, że strona pozwana naruszyła procedurę kontroli wykorzystania zwolnienia lekarskiego przez powoda w sposób, który uniemożliwił skuteczne nałożenie na powoda sankcji w postaci pozbawienia prawa do wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Nie chodzi przy tym o jedynie formalny charakter zaniechania pracodawcy (tj. brak umożliwienia powodowi złożenia zastrzeżeń do protokołu kontroli), a o wymiar merytoryczny – praktyczny tego zaniechania, przejawiający się w braku wszechstronnego ustalenia i rozważenia okoliczności, na podstawie których powód został ukarany. W konsekwencji powyższego Sąd uznał, iż dokonane przez pracodawcę potrącenie z wynagrodzenia powoda kwoty 1.259,20 zł brutto, w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nie zasługuje na ochronę prawną, zaś potrącona kwota podlega zwrotowi na rzecz powoda, wraz z ustawowymi odsetkami od daty dokonania potrącenia, tj. od dnia 1 grudnia 2017 r., do dnia zapłaty. W stanie faktycznym niniejszej sprawy pracodawca nie był uprawniony do dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 87 § 7 k.p.

Konsekwencją stwierdzenia przez Sąd naruszenia procedury kontroli wykorzystania zwolnienia lekarskiego jest także brak konieczności badania przez Sąd ewentualnej zasadności bądź niezasadności zastosowania przez pracodawcę sankcji w postaci pozbawienia powoda prawa do wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy. Sąd nie badał zatem, czy okoliczność pojawienia się powoda na Gali w dniu 10 listopada 2017 r. stanowiła naruszenie przepisu art. 17 ustawy zasiłkowej.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd oparł się na całokształcie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. na dowodach z dokumentów, wskazanych w treści uzasadnienia, których wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu, a także na dowodzie z zeznań świadka J. I. i z wyjaśnień stron, w tym słuchanego w charakterze strony pozwanej R. S..

Sąd ocenił zeznania świadka J. I. jako szczegółowe, logiczne, spójne, a przez to stanowiące wiarygodny materiał dowodowy. Także złożone przez strony wyjaśnienia nie odbiegały od wniosków płynących z pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Wyjaśnienia słuchanego w charakterze strony pozwanej R. S. w zakresie, w jakim wskazywał on, iż w zasadzie celowego nie umożliwił powodowi złożenia wyjaśnień w sprawie, stały natomiast w sprzeczności z forsowaną przez stronę pozwaną teorią o dochowaniu procedury kontroli wykorzystywania zwolnienia lekarskiego, przewidzianą w stosownym rozporządzeniu.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, **w punkcie I sentencji wyroku** Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 259,29 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2017 r.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w zakresie, w jakim powód domagał się usunięcia z akt osobowych pisma strony pozwanej z dnia 13 listopada 2017 r., informującego o wykorzystaniu zwolnienia w sposób niegodny z jego celem i o potrąceniu wynagrodzenia. Podkreślić należy bowiem, że przedmiotowe pismo nie stanowi zawiadomienia o ukaraniu karą porządkową, o którym mowa w przepisach Kodeksu pracy. Tym samym nie można do przedmiotowego pisma stosować zasad przewidzianych w Kodeksie pracy, a dotyczących uznania kary za niebyłą i zobowiązujących do usunięcia z akt osobowych odpisu zawiadomienia o ukaraniu (art. 113 § 1 i 2 k.p.). Uznanie przez Sąd w niniejszym postępowaniu, iż decyzja pracodawcy w przedmiocie potrącenia wynagrodzenia była błędna, nie powoduje, że dokument zawierający tę decyzję traktować należy jako niebyły. Dokument ten bowiem nadal istnieje, nadto stanowi jeden z kluczowych dowodów, na podstawie których zapadło rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu jak **w punkcie III sentencji wyroku** znajdowało oparcie w treści art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025). To pozwana jako stronę przegrywającą sprawę obciążała obowiązkiem zwrotu kosztów procesu. Sąd zważył przy tym, że powód uległ w niniejszej sprawie w stopniu tak znikomym, że nie zaszły podstawy do zastosowania przepisu art. 100 k.p.c. i stosunkowego rozdzielenia kosztów. Tym samym Sąd nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 63 zł (5 % z 1 259,29 zł) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy ustawy.

W punkcie IV sentencji wyroku, działając w oparciu o przepis art. 477² § 1 k.p.c., wyrokowi w punkcie I Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności, mając na uwadze, iż zasądzona kwota jest niższa niż średnie miesięczne wynagrodzenie powoda.